

המטה לתכנון אחראי

11.4.10

לכבוד

מר אייל גבאי

מנכ"ל משרד ראש הממשלה,

שלום רב,

הנדון: הערות להצעת חוק התכנון והבנייה 2010 – התש"ע

להלן הערות המטה לתכנון אחראי לנוסח הצעת החוק. המסמך שלהלן כולל הערות כלליות עקרוניות להצעת החוק, מסמך התייחסות להיבטים החברתיים של הרפורמה, ומסמך (טבלה) הערות מפורטות. במקביל, מעבירים ארגונים שונים החברים במטה הערות מפורטות מטעמם.

בפתח הדברים יודגש, כי על אף ההארכה שניתנה להגשת ההערות, ועל אף שהמסמך המצורף בזה הינו מפורט למדי, אין בהערות אלו כדי למצות את ההתייחסות המתבקשת לחוק המשנה סדרי בראשית. מפאת קוצר הזמן, והעדר היכולת לקיים עבודת מטה, לבצע התייעצויות וסימולציות, ולבחון כראוי נושאי חתך, הערותינו אינן שלמות. לפיכך, אין להניח כי סעיף שלא הערנו לגביו – נוסחו מקובל עלינו.

לאור הדברים העולים מניתוח החוק עד כה, פונה המטה לתכנון אחראי:

1. **להפריד את תחום הרישוי מתחום התכנון, ולקדם בשלב זה את תחום הרישוי:** תחום הרישוי עוסק במרחב הפרטי. ההסדרים בתחום הרישוי עברו הליכי גיבוש סדורים יותר, בעקבות המלצות וועדת זיילר ועבודת מטה שנערכה במשרד הפנים, ולפיכך נושא זה בשל לחקיקה. גם נושא הרישוי בחוק המוצע אינו חף מבעיות, אך אלו הן בהיקף שניתן להתמודד עימו כראוי בהליך החקיקה הקרוב. רפורמה בתחום הרישוי תקל על הציבור, ותאפשר לממש ביעילות את תוכניות הבנייה המאושרות, ללא נזק לחברה ולסביבה. **לעומת זאת,** הליכי התכנון העוסקים במרחב הציבורי, הינם בעלי משמעות הרת גורל בכל תחום אפשרי. אין דוגמא טובה יותר מפרשיות הימים האחרונים כדי להוכיח את מחירן הכבד של טעויות תכנוניות ורגישותה של מערכת התכנון ללחצים. המטה סבור כי נדרשת רפורמה גם בתחום התכנון, אך יש לקדם אותה עקב בצד אגודל, בהליך מקצועי רחב וראוי, תוך התייעצות רחבה עם בעלי עניין ומקצוע, וחשיפה ציבורית נאותה. אין העת בשלה לקדם את הרפורמה בתכנון בנשימה אחת עם הליכי הרישוי.

2. **הקצאת משאבים מיידיים למערכת התכנון:** במסגרת הרפורמה עתידה מדינת ישראל להקצות משאבי כח אדם ותקציב לטובת מערכת התכנון. יש להקצות משאבים אלו מיידיים, ללא תלות באישור הצעת החוק. הקצאת המשאבים תאפשר להכין תכניות מקומיות ליישובים רבים הנעדרים תוכנית כזו, ולתגבר את וועדות התכנון בכח אדם מקצועי. כך ניתן יהיה לייעל את הליכי התכנון ולשפר אותם בה בעת. לו היו מועברים המשאבים המתוכננים עוד לפני מספר שנים, מערכת התכנון היתה ללא ספק במקום טוב הרבה יותר, וייתכן אף שהרפורמה היתה מתייתרת.

בברכה,

המטה לתכנון אחראי.

העתק:

שרית דנה, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)

שמאי אסיף, מנהל מינהל התכנון